

EUROPEES PRIVAATRECHT

📁 AAK20086076

Jacobien W. Rutgers

1 De Draft Common Frame of Reference (DCFR)

In Duitsland is in de *Frankfurter Allgemeine Zeitung* een stuk over de DCFR verschenen met als kop ‘*Un-gesteuerte Richtermacht, Ist die Zeit schon reif für ein europäisches Zivil-gesetzbuch?*’ (R. Müller, 5 juni 2008) naar aanleiding van een kritische analyse van de DCFR in de *Juristen-Zeitung* door een aantal Duitse hoogleraren (H. Eidenmüller, F. Faust, H.C. Grigoleit, N. Jansen, G. Wagner, R. Zimmermann, ‘Der Gemeinsame Referenzrahmen für das Europäisches Privatrecht’, *JZ* 63(2008), p. 529-550). Afgezien van dit stuk zijn er ook andere kritische commentaren op de DCFR verschenen. Zo becommentarieert Gomez de DCFR en harmonisatie van het contractenrecht vanuit rechts-economisch perspectief en benaderen Schülze en Wilhelmsson de DCFR onder meer vanuit het rechtspolitieke perspectief (F. Gómez, ‘The Harmonization of Contract Law through Eu-

ropean Rules: A Law and Economics Perspective’, *European Review of Contract Law* 4(2008), p. 89-118; R. Schülze, T. Wilhelmsson, ‘From the Draft Common Frame of Reference towards European Contract Law Rules’, *ERCL* 108, p. 154–168). Een aantal punten aan kritiek hebben bovengenoemde artikelen gemeen. Zo gaan alle schrijvers bijvoorbeeld in op het feit dat het acquis als vaststaand gegeven is genomen en de nieuwe inzichten vanuit de wetenschap in de voorgestelde regels niet zijn verwerkt. Gomez noemt als voorbeeld de richtlijn handelsagentuur, die dateert uit het midden van de jaren 80. Sindsdien is er rechtseconomische literatuur verschenen over deze wijze van contracteren, die zijns ziens niet is verwerkt in de DCFR. Een andere vraag die in alle stukken naar voren komt, is of de tijd rijp is voor een Europees Burgerlijk Wetboek, ook al geeft de Europese Commissie aan dat dit niet haar intentie is. Wilhelmsson en Schülze betrekken hierbij het feit dat de Scandinavische landen geen allesomvattende codificatie van het burgerlijk recht kennen en het de vraag is of deze landen dit wensen. Gomez gaat in op de aanzienlijke verschillen in voorkeuren en economische omstandigheden in de EU, waardoor het moeilijk is om optimale regels van aanvullend recht voor alle contractspartijen op te stellen. Naast deze artikelen is er nog een aantal andere stukken verschenen over de DCFR, de herziening van het consumenten-acquis en het Gemeenschappelijk Referentiekaderproces. Zie: W. Ernst, ‘Der “Common Frame of Reference” aus juristischer Sicht’, *Archiv für die civilistische Praxis* 208(2008), p. 248–282; B. Fauvarque-Cosson, ‘Droit Européen des contrats: les offres sont faites, les des non encore jetés’, *Recueil Dalloz* 2008, p. 556-557; O.O. Cherednychenko, C.E.C. Jansen, ‘Principles of European Law on Financial Service Contracts?’, *European Review of Private Law* 2008, p. 443-468; T. Pfeiffer, ‘Methodik der Privatrechtsangleichung in der EU’, *AcP* 208(2008), p. 227-247; R. Sefton-Green, J.W. Rutgers, ‘Revising the Consumer Acquis: (half) Opening the Doors of the Trojan Horse’, *ERPL* 2008, p. 427-442.

2 Private handhaving van het mededingingsrecht

Op 2 april 2008 heeft de Europese Commissie een 'Witboek betreffende schadevergoedingsacties wegens schending van de communautaire mededingingsregels' gepubliceerd (SEC (2008) 404; SEC (2008) 405; SEC (2008) 406), (Brussel, 2.4.2008, COM (2008) 165 def.); <http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/actionsdamages/documents.html>). Zoals de titel van dit Witboek aangeeft, is de vraag aan de orde in hoeverre private partijen recht hebben op schadevergoeding als een andere marktpartij de Europese mededingingsregels niet respecteert. Deze wijze van handhaving staat naast de publiekrechtelijke, waarbij de Europese Commissie boetes oplegt aan marktdeelnemers als deze de Europeesrechtelijke mededingingsregels overtreden. De punten waar de Europese Commissie op in gaat zijn de mogelijkheid voor belangenorganisaties om civiele procedures te beginnen, de openbaarmaking van bewijsmateriaal tussen procespartijen, de rechtsgevolgen van besluiten van nationale mededingingsautoriteiten, het bewijs van schuld, de schadevergoeding, doorberekening van prijsverhogingen, verjaringstermijnen, de kosten van schadevergoedingsacties, de interactie tussen clementieregelingen en schadevergoedingsacties. In haar hoofdredactioneel is de redactie van de *Common Market Law Review* van mening dat de Europese Commissie zich teveel beperkt vooral in vergelijking tot de opties die waren neergelegd in het Groenboek dat aan dit Witboek voorafging (Editorial Comments, 'A little more action please! – The White Paper on damages action for breach of the EC antitrust rules', 45(2008) *CMLRev.*, p. 609-615). Het hiervoor genoemde Groenboek is besproken door Marcos en Sánchez Graels. In hun stuk staat de vraag centraal of de private handhaving van het mededingingsrecht niet ook de harmonisatie van het onrechtmatige daadsrecht en het burgerlijk procesrecht tot gevolg heeft. Deze vraagstelling is opmerkelijk, omdat in de literatuur met be-

trekking tot de Manfredi-zaak algemeen wordt aangenomen dat het een actie sui generis betreft voor de vergoeding van de schade die men heeft op grond van het mededingingsrecht. (F. Marcos, A. Sánchez Graels, 'Towards a European Tort Law? Damages Actions for Breach of the EC Antitrust Rules: Harmonizing Tort Law through the Back Door?', *ERPL* 2008, p. 469-488.)